

Oxelösund

Suunnitelma kansallisten vähemmistöjen ja suomen kielen hallintoalueen kanssa tehtävästä työstä Oxelösundin kunnassa

FÖRSLAG

Asiakirjan tyyppi Suunnitelma	Vahvistanut Kunnanvaltuusto	Päätöksen päivämäärä 2023-XX-XX	Tarkistettu
Asiakirjanvastaava Viestintä- ja palvelupäällikkö		Säilytys Castor	Dnr
Asiakirjan tiedot Versio 0.9			

Johdanto ja tarkoitus

Kansallisten vähemmistöjen oikeudet ovat yhtä arvokkaita kuin kaikki muut ihmisoikeudet, ja niitä suojellaan kansainvälisellä ja kansallisella lainsäädännöllä, ks. liitteestä yhteenveto oikeusperustoista sekä oikeudellisista vaatimuksista ja velvoitteista.

Valtion asettamien kansallisten vähemmistöpoliittisten tavoitteiden mukaan vähemmistöille pitää antaa mahdollisuuksia käyttää ja kehittää vähemmistökielestään sekä kehittää omaa kulttuuri-identiteettiään. Kansalliset vähemmistökielet ovat osa ruotsalaista kulttuuriperintöä, ja niitä pitäisi voida säilyttää ja kehittää elävinä kielinä Ruotsissa. Lasten kulttuuri-identiteetin kehittymistä ja oman vähemmistökielensä käyttöä pitää kannustaa erityisesti. Tähän sisältyy niin sanottu perussuoja, jota sovelletaan kaikissa kunnissa kansallisen vähemmistölain nojalla.

Vuodesta 2000 lähtien Ruotsi on ollut Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen (CETS 2000:2) ja alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan (CETS 2000:3) osapuoli. Liittymisessä tunnustettiin juutalaiset, romanit, saamelaiset, ruotsinsuomalaiset ja tornionlaaksolaiset Ruotsin kansallisiksi vähemmistöiksi. Jiddiś, romani chib (mukaan lukien useat variaatiot), kaikki saamen variaatiot, suomen kieli ja tornionlaaksolainen suomen kieli eli meänkieli tunnustettiin samanaikaisesti kansallisiksi vähemmistökieliksi. Kansallisia vähemmistöjä koskevalla lailla pannaan täytäntöön Euroopan neuvoston yleissopimukset.

Kansallinen vähemmistö on ryhmä, jolla on selvästi ilmaistu yhteenkuuluvuus joka voidaan erottaa muusta väestöstä; jolla on uskonnollinen, kielellinen, perinteinen tai kulttuurinen erikoisluonne, jota se ei jaa muiden kanssa; jolla on julkilausuttu halu säilyttää identiteettinsä ja jolla on historialliset tai pitkäaikaiset siteet Ruotsiin, jotka ovat kestäneet vähintään 100 vuotta tai neljä sukupolvea. Myös Ruotsissa sovelletaan eurooppalaista oikeusperiaatetta, jonka mukaan kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden itsensä tunnistaminen on tärkeää. Yksilö voi itse päättää, kuuluuko hän kansalliseen vähemmistöön vai ei.

Laki kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä tuli voimaan 1. tammikuuta 2010. Muutamaa vuotta myöhemmin, vuonna 2017, lain noudattamatta jättäminen oli niin ilmeistä, että määrättiin tutkimus, jossa selvitettiin, miten lakia voitaisiin tiukentaa. Vähemmistölain muutokset tulivat voimaan 1. tammikuuta 2019. Lain tavoitteena on suojella kansallisia

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

3 (13)
Diaarinumero

vähemmistöjä, vahvistaa niiden vaikutusmahdollisuuksia ja tukea historiallisia vähemmistökieliä, jotta ne säilyisivät elossa. (2009:724)

Laki takaa kaikille viidelle vähemmistölle - ruotsinsuomalaisille, tornionlaaksolaisille, saamelaisille, juutalaisille ja romaneille - perussuojan koko maassa. Lisäksi joidenkin vähemmistöryhmien suojelua on laajennettu hallintoalueitten muodossa suomen kielelle, meänkielelle ja saamen kielelle.

Yksi uuden lain säännöksistä on, että kuntien on hyväksyttävä tavoitteet ja suuntaviivat vähemmistöjen kanssa tehtävää työtä varten.

Asiakirjassa määritellään kansallisten vähemmistöjen ja suomen kielen hallintoalueen kanssa tehtävän työn puitteet ja suuntaus kuntien vuotuisen toimintasuunnitelman valmistelussa. Tämä tarkoittaa sitä, että suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden seuranta- ja toteutustarpeiden mittaimet kehitetään täytäntöönpanon alkuvaiheessa kansallisia vähemmistöjä kuullen.

Yhteistyö Oxelösundin suomen kielen hallintoalueen kanssa

On arvioitu, että noin 14 prosenttia Oxelösundin asukkaista on suomalaistaustaisia. Tämä tarkoittaa, että yli 1 600 kunnan asukasta on joko syntynyt Suomessa tai että ainakin yksi heidän vanhemmistaan tai isovanhemmistaan on syntynyt Suomessa.

Lähtökohtana on kansallisten vähemmistökielten ja -kulttuurien suojelu ja edistäminen kunnassa vähemmistöjä itseään kuullen kansallisen vähemmistölain mukaisesti; tätä työtä ei pidä sekoittaa muuhun kunnan toteuttamaan integrointityöhön.

Sörmlandissa kuuluvat kunnat Oxelösund, Eskilstuna, ja Trosa, sekä Sörmlannin seutu, suomen kielen hallintoalueeseen.

Koska Oxelösundin kunta on kuulunut suomen kielen hallintoalueeseen vuodesta 2015, on kunta ottanut erityisen vastuun suomalaisen kulttuurin ja kielen suojelusta ja edistämisestä. Suomen kielen hallintoalueeseen kuuluminen tarkoittaa, että kunnan ruotsinsuomalaisilla on kunnassa laajennettuja laillisia oikeuksia, muun muassa vahvistettu suoja suomen

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

4 (13)
Diaarinumero

kielen käytölle yhteydenpidossa kunnan kanssa sekä vanhusten ja lasten hoidossa.

Suomen kielen hallintoaluetta koskeva työ tehdään yhteistyössä kansallisten vähemmistöjen, ruotsinsuomalaisen vähemmistön ja kunnan eri toimintojen nimitettyjen edustajien kanssa. Työn on perustuttava osallistumiseen, avoimuuteen ja syrjimättömyyteen, ja sille on oltava ominaista kommunikatiivinen lähestymistapa.

Oxelösundin kunnassa työskentelemme ensisijaisesti lasten, nuorten ja vanhusten kohderyhmien parissa. Näiden ensisijaisten kohderyhmien tavoittamiseksi Oxelösundin kunnan tärkeimmät toimijat ovat opetuslautakunta, kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta, terveys- ja sosiaalihuoltolautakunta sekä kunnanhallitus. Tärkeimpiä ulkopuolisia yhteistyökumppaneita ovat Ruotsin kirkko Oxelösundissa, paikalliset vähemmistöyhdistykset ja muut viranomaiset, kuten Tukholman läänin lääninhallitus, muut kunnat ja Sörmlannin seutu.

Työn tavoitteet suomen kielen hallintoalueella

Suunnitelman yleistavoitteena on antaa Oxelösundin kunnan suomenkieliselle väestölle mahdollisuuksia käyttää ja kehittää vähemmistökieltään ja vahvistaa oman kulttuuri-identiteettinsä kehittymistä.

Alatavoite - lapset ja nuoret

Tavoitteena on vastata lasten ja nuorten oikeuteen käyttää ja kehittää vähemmistökieltään sekä kehittää omaa kulttuuri-identiteettiään.

Ehdotetut toiminta-alueet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Lapsia ja nuoria koskevan osatavoitteen seurantatoimenpiteiden mittaimien kehittäminen. (KFN, YK)
- tietoisuuden lisääminen huoltajien oikeuksista (YK, KS).
- kulttuuritoimintaa koskeva suunnitelma (KFN)
- suunnitelma suomenkielisen henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi (KS, UN, KFN).
- suunnitelma suomen kielen elvyttämiseksi Oxelösundissa (KS, YK).

- toiminnan tunnuslukujen kehittäminen (KS, UN, KFN).

Alatavoite - iäkkäät, 65+

Tavoitteena on turvata vanhusten oikeus käyttää vähemmistökieltään ja säilyttää oma kulttuuri-identiteettinsä.

Ehdotetut toiminta-alueet tavoitteen saavuttamiseksi:

- Seurantatoimenpiteiden mittaimien kehittäminen ikäihmisiä (VON) koskevaa alatavoitetta varten
- tukien hallinnointiin liittyviä oikeuksia koskeva koulutus (VON, KS)
- suunnitelma suomenkielisen henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi (KS, VON)
- suunnitelma suomenkielisestä kulttuuri-, terveyden edistämisen- ja älyllisestä toiminnasta (KFN, VON).
- toiminnan tunnuslukujen kehittäminen (KS, KFN, VON)

Suomen kielen hallintoalueen työn organisointi ja seuranta

Kunnanhallitus huolehtii organisaatorakenteesta, jonka avulla voidaan saavuttaa pitkän aikavälin tavoite kansallisten vähemmistöjen säilyttämisestä ja kehittämisestä Oxelösundissa.

Kunnanvaltuusto varmistaa, että se ottaa selkeästi vastuun asioista ja että sillä on vastuu ja valtuudet valvoa kansallisten vähemmistöjen oikeuksien noudattamista.

Tavoitteeseen tähtäävä työ on osa kunkin lautakunnan perustehtävää, ja siihen määrätään resursseja vuotuisessa talousarvio- ja suunnitteluprosessissa. Valtionavustus, jonka Oxelösundin kunta saa siitä, että se on osa suomen kielen hallintoaluetta, jaetaan hallinnoille kartoitettujen tarpeiden perusteella ja kansallista vähemmistöä kuullen. Koordinaattorit rahoitetaan valtionavustuksella.

Valtionavustus keskitetään kielitukitoimenpiteisiin sekä kulttuuri-identiteetin kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Tukholman lääninhallitus on valvontaviranomainen, ja joka vuosi helmikuussa on laadittava raportti

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

6 (13)
Diaarinumero

kunnan käyttämästä valtionavustuksesta. Kunnanhallitus vastaa raportoinnista.

Tavoitteen saavuttamiseen tähtäviä toiminta-alueita ovat muun muassa:

- suomalaisen kansallisen vähemmistöneuvoston ohjesääntö laaditaan
- suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden seuranta- ja arviointitoimenpiteitten mittaimia kehitetään
- kehitetään rutiinit toimintasuunnitelmien seurantaan varten
- suomalainen kansallinen vähemmistöneuvosto perustetaan laaditun ohjesäännön mukaisesti
- säännöllinen koulutustoiminta lautakunnille ja hallinnoille kansallisten vähemmistöjen historiasta ja lainsäädännöstä
- kunnanhallitus ottaa vastuun kansallisten vähemmistöjen asioista ja varmistaa, että koordinaattori on paikalla. Koordinaattori toimii siltana toiminnan, lautakuntien ja kunnan johdon välillä sekä kansallisiin vähemmistöihin ja ulkomaailmaan päin. Koordinaattori toimii toiminnan tiedollisena tukena.
- otetaan käyttöön yleiset indikaattorit kansallista vähemmistötyötä varten

Seuranta ja tarkastus

Tätä suunnitelmaa tarkistetaan jatkuvasti, jotta se pysyy ajan tasalla. Tarkastus tehdään uuden toimikauden alussa Oxelösundin kunnan hallintoasiakirjoja koskevien ohjeiden mukaisesti.

Kansallisia vähemmistöjä ja suomen kielen hallintoaluetta koskeva suunnitelma Oxelösundin kunnassa laaditaan kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä annetun lain (2009:724) mukaisesti, jonka 2 luvun 5 b §:ssä säädetään, että "Kuntien ja maakäräjien on vahvistettava vähemmistöpolitiikkatyönsä tavoitteet ja suuntaviivat. Tiedot ensimmäisen kohdan mukaisesti hyväksytyistä tavoitteista ja suuntaviivoista on pyynnöstä toimitettava 20 §:n mukaisesta valvonnasta vastaavalle viranomaiselle ja sisältää ne suuntaviivat jotka ehdotetaan lakiehdotuksessa Vahvistettu vähemmistöpolitiikka (Prop. 2017/18:199).5

Kunnan vähemmistöpoliittisen työn suunnitelma on laadittava ruotsinsuomalaista vähemmistöä, muita kansallisia vähemmistöjä ja

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

7 (13)
Diaarinumero

kunnan eri toimintojen edustajia kuullen. Kunnanvaltuusto päättää sitten strategiasta.

Palaute kunnanvaltuustolle annetaan vuosikertomuksen yhteydessä.

Liite:

Mitä laki sanoo?

Vähemmistölaki SFS (2009:724)

18 §

"Hallintoalueeseen kuuluvan kunnan on tarjottava niille, jotka sitä pyytävät, mahdollisuus saada vanhustenhuoltoon liittyvät palvelut ja hoito kokonaan tai suurelta osin suomea, meänkieltä tai saamea puhuvan henkilökunnan toimesta."

18 b §

"Kunnan on otettava huomioon vanhusten tarpeet ylläpitää kulttuuri-identiteettiään 18 ja 18 a §:n mukaisen hoidon puitteissa."

18 c §

"Kunnan on tiedotettava vanhustenhuollon puitteissa apua hakevalle mahdollisuuksista saada 18 ja 18 a §:ssä tarkoitettuja palveluja ja hoitoa."

Vähemmistölaki SFS (2009:724)

17 §

"Yksilön oikeudesta saada esikouluopetusta ja eräitä muita opetustoimia suomeksi, meänkielellä tai saameksi säädetään 8 luvussa. 12 a pykälä ja 25 luku. 5 a § koululaki (2010:800)."

Suomen kielen hallintoalueen perusteet

3 §

"Kuntien ja maakuntien on tiedotettava kansallisille vähemmistöille niiden oikeuksista ja tämän lain ja tässä laissa tarkoitettujen asetusten mukaisista julkisista velvollisuuksista.

Sama koskee valtion hallintoviranomaisia, joiden toiminnalla on merkitystä kansallisille vähemmistöille tai vähemmistökielille."

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

8 (13)
Diaarinumero

4 §

"Kielilaisissa (2009:600) todetaan, että viranomaisilla on erityinen vastuu kansallisten vähemmistökielten suojelusta ja edistämisestä.

Viranomaisten on myös muulla tavoin edistettävä kansallisten vähemmistöjen mahdollisuuksia ylläpitää ja kehittää kulttuuriaan Ruotsissa. Lasten kulttuuri-identiteetin kehittymistä ja oman vähemmistökielen käyttöä on erityisesti edistettävä."

5 §

"Hallintoviranomaisten on annettava kansallisille vähemmistöille mahdollisuus vaikuttaa niihin vaikuttaviin asioihin ja mahdollisuuksien mukaan kuultava niitä tällaisissa asioissa.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun kuulemisen on tapahduttava hallintoviranomaisen ja kansallisten vähemmistöjen välisen jäsennellyn vuoropuhelun muodossa, jotta vähemmistöjen näkemykset ja tarpeet voidaan ottaa huomioon viranomaisen päätöksenteossa."

5 a §

"Hallintoviranomaisten on erityisesti edistettävä lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua ja tulla kuulluksi heitä koskevissa asioissa ja mukautettava tätä koskevat järjestelyt heidän olosuhteisiinsa."

5 b §

"Kuntien ja maakäräjien on hyväksyttävä vähemmistöpoliittisen työnsä tavoitteet ja suuntaviivat. Tiedot ensimmäisen kohdan mukaisesti hyväksytyistä tavoitteista ja suuntaviivoista on pyynnöstä toimitettava 20 pykälän mukaisesta seurannasta vastaavalle viranomaiselle."

8 §

"Yksilöillä on oikeus käyttää suomea, meänkieliä tai saamea suullisessa ja kirjallisessa yhteydenpidossaan hallintoviranomaiseen, jonka maantieteellinen toiminta-alue on kokonaan tai osittain sama kuin vähemmistökielen hallintoalue. Tämä koskee tapauksia, joissa henkilö on asianosainen tai asianosaisen edustaja, jos asia liittyy hallinnolliseen alueeseen.

Jos henkilö käyttää tällaisessa tapauksessa suomea, meänkieltä tai saamea, viranomainen on velvollinen antamaan suullisen vastauksen samalla kielellä. Henkilöillä, joilla ei ole laillista edustajaa, on myös oikeus saada pyynnöstä kirjallinen käänös päätöksestä ja sen perusteluista suomeksi, meänkielellä tai saameksi."

11 §

"Hallintoviranomaisten on edistettävä suomen-, meänkielen- ja

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

9 (13)
Diaarinumero

saamenkielentaitoisen henkilökunnan saatavuutta, jos se on tarpeen yksityishenkilöiden yhteydenpidossa viranomaisiin."

12 §

"Hallintoviranomaiset voivat asettaa erityisiä aikoja ja paikkoja suomenkielisten, meänkielisten ja saamenkielisten henkilöiden vierailujen vastaanottamiselle sekä erityisiä puhelinaikoja."

Asetus (2009:1299) kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä.

4 pykälän toinen kohta

"Harkittaessa sitä, jos kunta hakemuksen mukaisesti sisällytetään hallintoalueeseen, on otettava huomioon, onko asianomaisilla vähemmistöillä julkilausuttu mielenkiinto siihen, että kunta sisällytetään hallintoalueeseen. Kunnan tehtävänä on osoittaa, että tällainen mielenkiinto on olemassa kunnan asianomaisen vähemmistön keskuudessa."

9 §

"Kunnalle myönnettävät valtionavustukset lasketaan 660 000 kruunun perusmäärän ja kunnan asukasluvun perusteella avustuksen maksamista edeltävän vuoden maaliskuun 31. päivänä.

Kunta, jossa on

- alle 50 000 asukasta saavat 1 perusmäärän,
- enintään 80 000 asukasta saa 1,5 perusmäärää,
- enintään 100 000 asukasta saavat 2 perusmäärää,
- enintään 400 000 asukasta saa 3 perusmäärää ja
- 400 000 asukasta tai enemmän saavat 4 perusmäärää."

Euroopan neuvoston puitesopimuksen tulkintasäännöt (SÖ 2000:2) puitesopimuksen 15 artiklan 8-11 kohta.

15 artikla on vähemmistölain 5 artiklan perusta.

8.

"15 artikla on puiteyleissopimuksen keskeinen määräys monella tavalla. Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden osallistumisen tasoa kaikilla elämänalueilla voidaan pitää yhteiskunnan monimuotoisuuden ja demokratian indikaattorina. Sopimusvaltioiden olisi siksi pidettävä edellytysten luomista kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden tehokkaalle osallistumiselle olennaisena osana moniarvoisen yhteiskunnan hyvän hallinnon periaatteiden täytäntöönpanoa."

9.

"Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden tehokas osallistuminen on erittäin tärkeää myös sosiaalisen yhteisymmärryksen vahvistamisen kannalta. Kansallisten vähemmistöjen päätyminen yhteiskunnallisesti toisarvoiseen asemaan voi johtaa sosiaaliseen syrjäytymiseen ja ryhmien välisiin jännitteisiin. Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden syrjäytymisellä sosioekonomisesta elämästä on seurauksia myös koko maalle, ja on olemassa vaara, että heidän panoksensa yhteiskuntaan menetetään."

10.

"15 artiklassa, kuten muissakin puiteyleissopimuksen määräyksissä, velvoitetaan sopimusvaltiot saavuttamaan tuloksia: Heidän pitää varmistaa, että edellytykset tehokkaalle osallistumiselle ovat olemassa, mutta tämän tavoitteen saavuttamiseksi käytettävät keinot jätetään heidän oman harkintansa varaan. Kommenttien tarkoituksena on tarjota sopimusvaltioille analyysi olemassa olevista kokemuksista, jotta ne voisivat tunnistaa tehokkaimmat vaihtoehdot."

11.

"Kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden tehokkaan osallistumisen edistäminen yhteiskunnassa edellyttää jatkuvaa ja laajaa vuoropuhelua sekä kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden ja valtaväestön että kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden ja viranomaisten välillä. Nämä kaksi ulottuvuutta voidaan saavuttaa vain, jos käytössä on tehokkaat viestintäkanavat."

Koululaki SFS (2010:900)

8 luvun 12 a pykälä

"Asuinkunnan, joka kuuluu vähemmistö- ja vähemmistökielilain (2009:724) mukaiseen hallintoalueeseen, on tarjottava lapsille, joiden huoltajat sitä pyytävät, paikka esikoulussa, jossa opetus järjestetään kokonaan tai olennaisilta osin suomeksi, meänkielillä tai saameksi. Vanhemmilta, jotka hakevat lapselleen esikoulupaikkaa, on kysyttävä, haluavatko he, että heidät sijoitetaan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuun esikouluopetukseen."

25 luku 5a §

"Kunnan, joka kuuluu vähemmistö- ja vähemmistökielilain (2009:724) mukaiseen hallintoalueeseen ja joka tarjoaa 2 tai 5 §:ssä tarkoitettua toimintaa, on pyrittävä tarjoamaan lapsille, joiden huoltajat sitä pyytävät,

paikka toiminnassa, jossa kaikki toiminta tai olennainen osa siitä toteutetaan suomeksi, meänkielellä tai saameksi.

Jos kunta tarjoaa 2 §:n tai 5 §:n mukaista toimintaa, sitä hakevilta huoltajilta on kysyttävä, haluavatko he paikan suomeksi, meänkielellä tai saameksi järjestettävässä toiminnassa.

Jos hallintoalueeseen kuuluva kunta järjestää 3 §:n mukaista avointa esikoulua, kunnan on, jos siihen on kysyntää, pyrittävä tarjoamaan kaikki tai olennainen osa toiminnasta suomeksi, meänkielellä tai saameksi."

Sosiaalipalvelulaki SFS (2001:453)

1 luvun 1 pykälän 3 kohta

"Toiminnan on perustuttava itsemääräämisoikeuden ja henkilöiden koskemattomuuden kunnioittamiseen."

Luku 4. 1 § 4 kohta

"Yksilölle on taattava kohtuullinen elintaso. Avun tulisi olla suunniteltu vahvistamaan hänen kykyään elää itsenäisesti."

5 luvun 4 § SoL

"Vanhusten sosiaalihuollossa olisi keskityttävä siihen, että iäkkäät ihmiset voivat elää arvokkaasti ja hyvinvoivasti."

5 luku 5 § SoL)

"Sosiaalilautakunta pyrkii varmistamaan, että ikääntyneillä ihmisillä on mahdollisuus asua ja oleskella turvallisissa oloissa ja elää aktiivista ja mielekästä elämää yhteisössä muiden kanssa."

Sovellettavat kansainväliset yleissopimukset

Yleissopimukset YK

Kansalaisyhteisöjen ja poliittisten oikeuksien koskeva kansainvälinen yleissopimus (ICCPR)

- erityisesti 1 artiklan 2 kohta, joka on yleinen syrjintäkielto ja jonka Ruotsi ratifioi vuonna 1972.

YK:n julistus alkuperäiskansojen oikeuksista

- erityisesti 26 artikla

Lapsen oikeuksia koskeva yleissopimus, joka on sisällytetty Ruotsin lainsäädäntöön

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

12 (13)
Diaarinumero

- erityisesti 30 artikla

Euroopan unioni

Euroopan unionin perusoikeuskirja 2010 ("sosiaalinen peruskirja")

- 47 artikla, joka koskee oikeutta oikeudenmukaiseen hallintoon ja

oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, ja

- 21 artikla, syrjintäkielto

Hallitusmuoto

1 luku, 2 §, 5-6 kohta:

"Viranomaisten on edistettävä kaikkien ihmisten osallistumista ja tasa-arvoa yhteiskunnassa sekä lapsen oikeuksia. Viranomaisten on estettävä ihmisten syrjintä sukupuolen, ihonvärin, kansallisen tai etnisen alkuperän, kielellisen tai uskonnollisen yhteenkuuluvuuden, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, iän tai muiden yksilönä henkilönä liittyvien seikkojen perusteella.

Saamelaisten ja etnisten, kielellisten ja uskonnollisten vähemmistöjen kykyä ylläpitää ja kehittää omaa kulttuuri- ja yhteisöelämäänsä on edistettävä."

Euroopan neuvoston yleissopimukset

ECHR 1994:1219, sisällytetty Ruotsin lainsäädäntöön.

- 6 artiklan 1 kohta ja 13 artikla, yhdessä "oikeus oikeudenmukaiseen hallintoon ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin".

- 14 artikla, syrjintäkielto

Euroopan neuvoston puitesopimus kansallisten vähemmistöjen suojelusta (SÖ 2000:2)

- 5 artiklan 1 kohta, joka koskee kansallisen vähemmistökulttuurin säilyttämistä ja kehittämistä sekä identiteettinsä keskeisten osatekijöiden, uskonnon, kielen, perinteiden ja kulttuuriperinnön säilyttämistä; ja

- 3 artiklan 1 kohta, joka koskee yksilöiden ja ryhmien assimilaatiokieltä, eli kieltä kieltää tai estää kansallisen vähemmistökielen käyttöä

Alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä koskeva eurooppalainen peruskirja (SÖ 2000:3)

- Historialliset vähemmistöt, jotka ovat asuneet valtiossa vähintään neljän sukupolven tai 100 vuoden ajan
- Kansallisella vähemmistöllä on yhteinen kieli, joka täyttää perussäännön alueelliset kriteerit

**Suunnitelma
kansallisten
vähemmistöjen ja
suomen kielen
hallintoalueen kanssa
tehtävästä työstä
Oxelösundin
kunnassa**

Päivämäärä
2023-01-27 KS.2023.38

13 (13)
Diaarinumero

- On olemassa kulttuuriyhteisö - osa maan yhteistä kulttuuriperintöä

FÖRSLAG